

ANEXA I – CONDIȚII GENERALE

Cuprins

PARTEA A – DISPOZIȚII JURIDICE ȘI ADMINISTRATIVE	5
ARTICOLUL II.1 – DEFINIȚII	5
ARTICOLUL II.2 – OBLIGAȚIILE GENERALE ALE BENEFICIARULUI	6
ARTICOLUL II.3 – COMUNICAREA ÎNTRE PĂRȚI	7
II.3.1 Forma și mijloacele de comunicare	7
II.3.2 Data comunicărilor	7
ARTICOLUL II.4 – RĂSPUNDEREA PENTRU PREJUDICIILE.....	8
ARTICOLUL II.5 – CONFLICTUL DE INTERESE	8
ARTICOLUL II.6 – CONFIDENȚIALITATEA.....	8
ARTICOLUL II.7 – PRELUCRAREA DATELOR CU CARACTER PERSONAL	8
II.7.1 Prelucrarea datelor cu caracter personal de către Comisie.....	8
II.7.2 Prelucrarea datelor cu caracter personal de către beneficiar	9
ARTICOLUL II.8 – VIZIBILITATEA FINANȚĂRII ACORDATE DE UNIUNEA EUROPEANĂ	9
II.8.1 Informații privind finanțarea acordată de Uniune și utilizarea emblemei Uniunii Europene.....	9
II.8.2 Clauze care exonerează Comisia de responsabilitate	10
ARTICOLUL II.9 – DREPTURI PREEXISTENTE ȘI DREPTURI DE PROPRIETATE ȘI DE UTILIZARE A REZULTATELOR (INCLUSIV DREPTURI DE PROPRIETATE INTELECTUALĂ ȘI INDUSTRIALĂ) ..	10
II.9.1 Dreptul de proprietate al beneficiarului asupra rezultatelor.....	10
II.9.2 Drepturi preexistente	10
II.9.3 Drepturile de utilizare de către Uniune a rezultatelor și a drepturilor preexistente.....	10
ARTICOLUL II.10 – ATRIBUIREA CONTRACTELOR NECESARE PENTRU PUNEREA ÎN APLICARE A ACȚIUNII	11

ARTICOLUL II.11 – SUBCONTRACTAREA SARCINILOR CARE FAC PARTE DIN ACȚIUNE.....	12
ARTICOLUL II.12 – SPRIJIN FINANCIAR PENTRU TERȚI.....	13
Articolul II.13 – MODIFICAREA CONTRACTULUI.....	13
ARTICOLUL II.14 – CESIUNEA CREAMANTELOR DE PLATĂ CĂTRE TERȚI..	14
ARTICOLUL II.15 – FORȚĂ MAJORĂ.....	14
ARTICOLUL II.16 – SUSPENDAREA IMPLEMENTĂRII ACȚIUNII.....	14
II.16.1 Suspendarea implementării de către beneficiar.....	14
II.16.2 Suspendarea implementării de către Comisie	15
II.16.3 Efectele suspendării.....	16
ARTICOLUL II.17 – REZILIEREA CONTRACTULUI	16
II.17.1 Rezilierea contractului de către beneficiar	16
II.17.2 Rezilierea contractului de către Comisie.....	17
II.17.3 Efectele rezilierii	19
ARTICOLUL II.18 – LEGISLAȚIA APLICABILĂ, SOLUȚIONAREA LITIGIILOR ȘI DECIZII CARE CONSTITUIE TITLU EXECUTORIU	19
PARTEA B – DISPOZIȚII FINANCIARE.....	21
ARTICOLUL II.19 – COSTURI ELIGIBILE	21
II.19.1 Condiții de eligibilitate a costurilor.....	21
II.19.2 Costuri directe eligibile	21
II.19.3 Costuri indirecte eligibile	23
II.19.4 Costuri neeligibile	23
ARTICOLUL II.20 – CARACTERUL IDENTIFICABIL ȘI VERIFICABIL AL SUMELOR DECLARATE	23
II.20.1 Declararea costurilor și a contribuțiilor	23
II.20.2 Evidențe și alte documente justificative pentru costurile și contribuțiile declarate	24

II.20.3 Condiții pentru stabilirea conformității practicilor de contabilizare a costurilor.....	25
ARTICOLUL II.21 – ELIGIBILITATEA COSTURILOR SUPTATE DE ENTITĂȚILE AFILIATE BENEFICIARULUI.....	26
ARTICOLUL II.22 – TRANSFERURI BUGETARE.....	26
ARTICOLUL II.23 – NEÎNDEPLINIREA OBLIGAȚIILOR DE RAPORTARE ..	27
ARTICOLUL II.24 – SUSPENDAREA PLĂȚILOR ȘI TERMENUL DE PLATĂ	27
II.24.1 Suspendarea plăților	27
II.24.2 Suspendarea termenului de plată	28
ARTICOLUL II.25 – CALCULAREA VALORII FINALE A GRANTULUI.....	29
II.25.1 Etapa 1 – Aplicarea ratei de rambursare la costurile eligibile și adăugarea finanțării care nu este legată de costuri, a contribuțiilor unitare, a celor pe bază de rată forfetară și a celor pe bază de sumă forfetară	29
II.25.2 Etapa 2 – Limitarea sumei la valoarea maximă a grantului	30
II.25.3 Etapa 3 – Reducerea rezultată din regula de nonprofit	30
II.25.4 Etapa 4 – Reducerea rezultată din punerea în aplicare inadecvată sau din încălcarea altor obligații.....	31
ARTICOLUL II.26 – RECUPERARE.....	32
II.26.1 Recuperare.....	32
II.26.2 Procedura de recuperare	32
II.26.3 Penalități de întârziere	33
II.26.4 Comisioane bancare	33
ARTICOLUL II.27 – CONTROALE, AUDITURI ȘI EVALUĂRI.....	33
II.27.1 Controale și audituri tehnice și financiare și evaluări intermediare și finale	33
II.27.2 Obligația de păstrare a documentelor	34
II.27.3 Obligația de a furniza informații	34
II.27.4 Vizite la fața locului	35

II.27.5 Procedura contradictorie de audit	35
II.27.6 Efectele constatărilor auditului	35
II.27.7 Corectarea erorilor, a neregulilor, fraudelor sau încălcărilor obligațiilor, sistemice sau recurente	35
II.27.8 Drepturile OLAF	38
II.27.9 Drepturile Curții de Conturi Europene și ale EPPO.....	38

ANEXA I – CONDIȚII GENERALE

PARTEA A – DISPOZIȚII JURIDICE ȘI ADMINISTRATIVE

ARTICOLUL II.1 – DEFINIȚII

Următoarele definiții se aplică în sensul contractului:

„acțiune”: ansamblul de activități sau proiectul pentru care se acordă grantul, care urmează să fie pus în aplicare de către beneficiar, astfel cum se descrie în Anexa II;

„încălcarea obligațiilor”: neîndeplinirea de către beneficiar a uneia sau a mai multora dintre obligațiile sale contractuale;

„informație sau document confidențial”: orice informație sau document (indiferent de format) primit de către oricare dintre părți de la cealaltă parte sau accesat de către oricare dintre părți în contextul punerii în aplicare a contractului pe care oricare dintre părți l-a identificat în scris ca fiind confidențial. Nu sunt vizate informațiile care sunt disponibile publicului;

„conflict de interese”: o situație în care punerea în aplicare cu imparțialitate și obiectivitate a contractului de către beneficiar este compromisă din motive care implică familia, viața sentimentală, afinitățile politice sau naționale, interesul economic, orice alt interes personal direct ori indirect sau orice alt interes comun cu cel al Comisiei sau cu al oricărui alt terț, legat de obiectul contractului;

„costuri directe”: costurile specifice care sunt legate în mod direct de punerea în aplicare a acțiunii și, prin urmare, pot fi atribuite direct acestuia. Costurile directe nu pot include *costuri indirecte* de niciun fel;

„forță majoră”: orice situație sau eveniment excepțional și imprevizibil, independent de voința părților, care împiedică îndeplinirea de către oricare dintre părți a obligațiilor care îi revin în temeiul contractului și care nu poate fi atribuit unei erori sau neglijențe a părților sau a subcontractanților, a entităților afiliate sau a terților implicați care primesc sprijin financiar și care se dovedește a fi inevitabil în pofida tuturor eforturilor depuse. Următoarele evenimente nu pot fi invocate ca *forță majoră*: conflicte de muncă, greve, dificultăți financiare sau probleme legate de prestarea unui serviciu, defecțiunea unui echipament ori material sau punerea lor la dispoziție cu întârziere, cu excepția cazului în care acestea constituie consecința directă a unui caz relevant de *forță majoră*;

„notificare formală”: formă de comunicare între părți în scris, prin poștă sau poștă electronică, care oferă expeditorului dovada clară a faptului că mesajul a fost transmis destinatarului specificat;

„fraudă”: orice faptă sau omisiune legată de utilizarea sau prezentarea de declarații sau documente false, incorecte sau incomplete, care are ca efect însușirea necuvenită sau reținerea necuvenită de fonduri sau active din bugetul Uniunii, nedivulgarea unei informații prin încălcarea unei obligații specifice, având același efect, sau utilizarea necorespunzătoare a unor astfel de fonduri sau active în alte scopuri decât cele pentru care au fost inițial acordate;

„abatere profesională gravă”: o încălcare a actelor cu putere de lege sau a normelor administrative aplicabile sau a standardelor etice ale profesiei din care face parte o persoană ori o entitate sau orice conduită abuzivă a unei persoane ori a unei entități care are un impact asupra credibilității sale profesionale, atunci când această conduită denotă o intenție frauduloasă sau o neglijență gravă;

„perioadă de punere în aplicare”: perioada în care se pun în aplicare activitățile care fac parte din *acțiune*, astfel cum prevede la articolul I.2.2;

„costuri indirecte”: acele costuri care nu sunt costuri specifice direct legate de punerea în aplicare a *acțiunii* și care, prin urmare, nu pot fi atribuite acțiunii în mod direct. Acestea nu pot include costuri identificabile sau declarate drept *costuri directe* eligibile;

„neregulă”: orice încălcare a unei dispoziții a dreptului Uniunii care rezultă dintr-un act sau dintr-o omisiune a beneficiarului, care are sau ar avea ca efect prejudicierea bugetului Uniunii;

„valoarea maximă a grantului”: contribuția maximă a UE la *acțiune*, astfel cum este definită la articolul I.3.1;

„material preexistent”: orice material, document, tehnologie sau know-how care există înainte de utilizarea sa de către beneficiar pentru producerea unui rezultat în cadrul punerii în aplicare a *acțiunii*;

„drept preexistent”: orice drept de proprietate industrială și intelectuală asupra unui *material preexistent*; acesta poate fi un drept de proprietate, un drept de licență și/sau un drept de utilizare care aparține beneficiarului sau oricărei alte părți terțe;

„persoană conexă”: orice persoană fizică sau juridică care este membră a organului administrativ, de conducere sau de control al beneficiarului sau care are competențe de reprezentare, de decizie sau de control în privința beneficiarului;

„data de începere”: data la care începe punerea în aplicare a *acțiunii*, în conformitate cu dispozițiile articolului I.2.2;

„subcontract”: un contract de achiziții în sensul articolului II.10, care acoperă punerea în aplicare de către un terț a sarcinilor care fac parte din *acțiune*, astfel cum este aceasta descrisă în Anexa II.

ARTICOLUL II.2 – OBLIGAȚII GENERALE ALE BENEFICIARULUI

Beneficiarul:

- (a) este responsabil de desfășurarea *acțiunii* în conformitate cu contractul;
- (b) trebuie să respecte toate obligațiile legale care îi revin în temeiul legislației UE, internaționale și naționale aplicabile;
- (c) trebuie să informeze imediat Comisia cu privire la orice evenimente sau situații de care beneficiarul are cunoștință care ar putea afecta sau întârzia punerea în aplicare a *acțiunii*;
- (d) trebuie să informeze imediat Comisia cu privire la:
 - (i) orice schimbare în situația sa juridică, financiară, tehnică, organizațională sau de proprietate și cu privire la orice modificare a numelui, adresei sau a reprezentantului său legal;

- (ii) orice schimbare în situația sa juridică, financiară, tehnică, organizațională sau de proprietate a entităților sale afiliate și cu privire la orice modificare a numelui, adresei sau a reprezentantului său legal;
- (iii) orice schimbare referitoare la situațiile de excludere enumerate la articolul 136 din Regulamentul (UE) 2018/1046, inclusiv în cazul entităților sale afiliate.

ARTICOLUL II.3 – COMUNICAREA ÎNTRE PĂRȚI

II.3.1 Forma și mijloacele de comunicare

Orice comunicare privind contractul sau punerea în aplicare a acestuia, inclusiv notificarea deciziilor, a scrisorilor, a documentelor sau a informațiilor referitoare la procedurile administrative, trebuie:

- (a) să se efectueze în scris (pe suport de hârtie sau în format electronic) în limba contractului;
- (b) să poarte numărul contractului și
- (c) să utilizeze datele de contact menționate la articolul I.6.

În special, părțile convin că orice *notificare formală* realizată prin poștă sau prin e-mail are efecte juridice depline și că poate fi admisă ca probă în procedurile administrative sau judiciare.

În cazul în care o parte solicită confirmarea scrisă a unei comunicări electronice într-un termen rezonabil, expeditorul trebuie să furnizeze, cât mai curând posibil, o versiune pe suport de hârtie și semnată a documentului transmis pe cale electronică.

II.3.2 Data comunicărilor

Orice comunicare se consideră a fi realizată atunci când aceasta este primită de către destinatar, cu excepția cazului în care contractul precizează că data la care comunicarea a fost realizată este considerată ca dată a trimiterii comunicării.

E-mailul se consideră a fi fost primit de către destinatar la data trimiterii, cu condiția ca acesta să fie trimis la adresa de e-mail indicată la articolul I.6. Expeditorul trebuie să poată să facă dovada datei trimiterii, de exemplu printr-un raport de citire generat în mod automat. Dacă expeditorul primește un raport de netrimire, acesta trebuie să depună toate eforturile pentru a se asigura că cealaltă parte primește efectiv comunicarea prin e-mail sau prin poștă. În acest caz, se consideră că expeditorul nu și-a încălcat obligația de a trimite comunicarea într-un anumit termen.

Corespondența trimisă Comisiei prin intermediul serviciilor poștale sau de curierat este considerată a fi primită de către Comisie la data la care este înregistrată de către departamentul indicat la articolul I.6.

Notificările formale se consideră a fi primite la data primirii indicată în dovada primită de expeditor, potrivit căreia mesajul a fost transmis destinatarului.

Comisia poate considera că necomunicarea modificării adresei poștale sau electronice de către cealaltă parte la prezentul acord este o abatere profesională gravă, aceasta numărându-se printre situațiile de excludere menționate la articolul 136 alineatul (1) litera (c) din Regulamentul (UE, Euratom) 2018/1046.

ARTICOLUL II.4 – RĂSPUNDEREA PENTRU PREJUDICII

II.4.1 Comisia nu poate fi considerată responsabilă pentru niciun prejudiciu cauzat sau suportat de beneficiar, nici pentru prejudicii cauzate terților ca urmare a punerii în aplicare a *acțiunii* sau în timpul punerii în aplicare a *acțiunii*.

II.4.2 Exceptând cazurile de *forță majoră*, beneficiarul trebuie să despăgubească Comisia pentru orice daune suportate de aceasta ca urmare a punerii în aplicare a *acțiunii* sau din cauză că *acțiunea* nu a fost pusă în aplicare în deplină conformitate cu contractul.

ARTICOLUL II.5 – CONFLICTUL DE INTERESE

II.5.1 Beneficiarul trebuie să ia toate măsurile necesare pentru a preveni orice situație de *conflict de interese*.

II.5.2 Beneficiarul trebuie să informeze fără întârziere Comisia cu privire la orice situație care constituie sau care este de natură să conducă la un *conflict de interese*. Acesta trebuie să facă imediat toate demersurile necesare pentru remediarea situației.

Comisia poate să verifice dacă măsurile luate sunt adecvate și poate să solicite aplicarea unor măsuri suplimentare până la un termen-limită specificat.

ARTICOLUL II.6 – CONFIDENȚIALITATE

II.6.1 Pe parcursul punerii în aplicare a *acțiunii* și timp de cinci ani de la data plății soldului, părțile trebuie să trateze în mod confidențial toate *informațiile și documentele confidențiale*.

II.6.2 Părțile pot folosi *informațiile și documentele confidențiale* în alte scopuri decât îndeplinirea obligațiilor care le revin în temeiul contractului doar dacă au obținut în prealabil acordul scris al celeilalte părți.

II.6.3 Obligațiile de confidențialitate nu se aplică dacă:

- (a) partea care divulgă informațiile este de acord să exonereze cealaltă parte de obligațiile de confidențialitate;
- (b) *informațiile sau documentele confidențiale* devin publice prin alte mijloace decât prin încălcarea obligațiilor de confidențialitate;
- (c) divulgarea *informațiilor sau a documentelor confidențiale* este prevăzută de lege.

ARTICOLUL II.7 – PRELUCRAREA DATELOR CU CARACTER PERSONAL

II.7.1 Prelucrarea datelor cu caracter personal de către Comisie

Toate datele cu caracter personal incluse în acord trebuie prelucrate de către Comisie în conformitate cu Regulamentul (UE) 2018/1725¹.

¹ Regulamentul (UE) 2018/1725 al Parlamentului European și al Consiliului din 23 octombrie 2018 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal de către instituțiile, organele, oficiile și agențiile Uniunii și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 45/2001 și a Deciziei nr. 1247/2002/CE.

Aceste date trebuie să fie prelucrate de către operatorul de date menționat la articolul I.6 numai pentru punerea în aplicare, gestionarea și monitorizarea contractului sau pentru protejarea intereselor financiare ale UE, inclusiv pentru verificări, audituri și investigații în conformitate cu articolul II.27.

Beneficiarul are dreptul de acces, dreptul la rectificarea sau ștergerea datelor sale cu caracter personal și dreptul de a restricționa prelucrarea datelor sau, dacă este cazul, dreptul la portabilitatea datelor sau dreptul de a se opune prelucrării datelor în conformitate cu Regulamentul (UE) 2018/1725. În acest scop, el trebuie să trimită orice întrebare referitoare la prelucrarea datelor sale cu caracter personal operatorului de date identificat la articolul I.6.

Beneficiarul are dreptul de a sesiza în orice moment Autoritatea Europeană pentru Protecția Datelor.

II.7.2 Prelucrarea datelor cu caracter personal de către beneficiar

Beneficiarul trebuie să prelucreze datele cu caracter personal din cadrul contractului în conformitate cu legislația UE și națională aplicabilă în domeniul protecției datelor (inclusiv cu cerințele în materie de autorizare sau de notificare).

Beneficiarul poate să acorde personalului său accesul doar la datele care sunt strict necesare pentru punerea în aplicare, gestionarea și monitorizarea contractului. Beneficiarul trebuie să se asigure că personalul autorizat să prelucreze date cu caracter personal s-a angajat să respecte confidențialitatea sau are obligația statutară corespunzătoare de confidențialitate.

Beneficiarul trebuie să adopte măsuri de securitate tehnice și organizaționale adecvate având în vedere riscurile inerente prelucrării, precum și natura, domeniul de aplicare, contextul și scopurile prelucrării datelor cu caracter personal vizate. Acest lucru este necesar pentru a se asigura, după caz:

- (a) pseudonimizarea și criptarea datelor cu caracter personal;
- (b) capacitatea de a asigura în permanență confidențialitatea, integritatea, disponibilitatea și rezistența sistemelor și a serviciilor de prelucrare;
- (c) capacitatea de a restabili disponibilitatea datelor cu caracter personal și accesul la acestea în timp util în cazul în care are loc un incident de natură fizică sau tehnică;
- (d) un proces pentru testarea, evaluarea și aprecierea periodică a eficacității măsurilor tehnice și organizatorice pentru a garanta securitatea prelucrării;
- (e) măsuri de protejare a datelor cu caracter personal împotriva distrugerii, pierderii, modificării, divulgării neautorizate, în mod accidental sau ilegal, a datelor cu caracter personal transmise, stocate sau prelucrate într-un alt mod ori a accesului neautorizat la acestea.

ARTICOLUL II.8 – VIZIBILITATEA FINANȚĂRII ACORDATE DE UNIUNE

II.8.1 Informații privind finanțarea acordată de Uniune și utilizarea emblemei Uniunii Europene

Cu excepția cazului în care Comisia solicită sau convine altfel, orice comunicare sau publicare privind *acțiunea* făcută de către beneficiar, inclusiv în cadrul conferințelor, al seminarelor sau al altor materiale de informare sau promoționale (precum broșuri, pliante, afișe, prezentări, în format electronic etc.), trebuie:

- (a) să menționeze că *acțiunea* a beneficiat de fonduri din partea Uniunii și
- (b) să afișeze emblema Uniunii Europene.

Atunci când este afișată în asociere cu un alt logo, emblema Uniunii Europene trebuie să aibă un grad de vizibilitate adecvat.

Obligația de a afișa emblema Uniunii Europene nu îi conferă beneficiarului dreptul de utilizare exclusivă. Beneficiarul nu poate să își însușească emblema Uniunii Europene sau orice altă marcă sau logo similar, nici prin înregistrare, nici prin alte mijloace.

În sensul primului, al celui de al doilea și al treilea paragraf și în condițiile prevăzute de acestea, beneficiarul poate folosi emblema Uniunii Europene fără să obțină în prealabil permisiunea Comisiei.

II.8.2 Clauze care exonerează Comisia de responsabilitate

Orice comunicare sau publicare privind *acțiunea* făcută de către beneficiar, indiferent de formă și de mijloc, trebuie să indice:

- (a) faptul că aceasta reflectă exclusiv punctul de vedere al autorului și
- (b) faptul că Comisia nu este responsabilă de modul în care pot fi utilizate informațiile cuprinse în comunicare sau publicare.

ARTICOLUL II.9 – DREPTURI PREEXISTENTE ȘI DREPTURI DE PROPRIETATE ȘI DE UTILIZARE A REZULTATELOR (INCLUSIV DREPTURI DE PROPRIETATE INTELECTUALĂ ȘI INDUSTRIALĂ)

II.9.1 Dreptul de proprietate al beneficiarului asupra rezultatelor

Beneficiarul își menține dreptul de proprietate asupra rezultatelor *acțiunii*, inclusiv drepturile de proprietate industrială și intelectuală, precum și asupra rapoartelor și a celorlalte documente legate de aceasta, cu excepția cazului în care se prevede altfel în acord.

II.9.2 Drepturi preexistente

În cazul în care Comisia îi transmite beneficiarului o cerere scrisă în care precizează care sunt rezultatele pe care intenționează să le utilizeze, beneficiarul trebuie:

- (a) să stabilească o listă în care sunt menționate toate *drepturile preexistente* care au fost incluse în rezultatele respective și
- (b) să prezinte această listă Comisiei, cel târziu odată cu cererea de plată a soldului.

Beneficiarul trebuie să se asigure că el însuși sau entitățile sale afiliate dețin toate drepturile de utilizare a oricăror *drepturi preexistente* pe durata punerii în aplicare a contractului.

II.9.3 Drepturile de utilizare de către Uniune a rezultatelor și a drepturilor preexistente

Beneficiarul acordă Uniunii următoarele drepturi de utilizare a rezultatelor *acțiunii*:

- (a) dreptul de utilizare în scopuri proprii, în special, dreptul de a pune rezultatele la dispoziția persoanelor care lucrează pentru Comisie și pentru alte instituții, agenții și organisme ale Uniunii și la dispoziția instituțiilor statelor membre, precum și dreptul de copiere și reproducere integrală sau parțială, într-un număr nelimitat de copii;
- (b) reproducere: dreptul de a autoriza direct sau indirect, temporar sau permanent, reproducerea rezultatelor prin orice mijloc (mecanic, digital sau de alt fel) și sub orice formă, integral sau parțial;
- (c) comunicare către public: dreptul de a autoriza orice afișaj, modalitate publică de execuție sau comunicare către public, prin fir sau fără fir, inclusiv punerea la dispoziția publicului a rezultatelor astfel încât fiecare să poată avea acces la acestea din locul și în momentul alege în mod individual; acest drept include, de asemenea, comunicarea și radiodifuzarea prin cablu sau prin satelit;
- (d) distribuire: dreptul de a autoriza orice formă de distribuire a rezultatelor sau a copiilor rezultatelor către public;
- (e) adaptare: dreptul de a modifica rezultatele;
- (f) traducere;
- (g) dreptul de a stoca și de a arhiva rezultatele în conformitate cu normele de gestionare a documentelor aplicabile Comisiei, inclusiv digitalizarea sau modificarea formatului în scopul conservării sau al unei noi utilizări;
- (h) atunci când rezultatele sunt documente, dreptul de a autoriza reutilizarea documentelor în conformitate cu Decizia 2011/833/UE a Comisiei din 12 decembrie 2011 privind reutilizarea documentelor Comisiei, în măsura în care această decizie este aplicabilă, iar documentele intră în domeniul său de aplicare și nu sunt excluse de niciuna dintre dispozițiile acesteia. În sensul acestei dispoziții, termenii „reutilizare” și „document” au înțelesul stabilit prin Decizia 2011/833/UE.

Drepturile de utilizare de mai sus pot fi definite mai precis în condițiile speciale.

Drepturi suplimentare de utilizare pentru Uniune pot fi prevăzute în condițiile speciale.

Beneficiarul trebuie să asigure că Uniunea are dreptul de a utiliza orice *drept preexistent* inclus în rezultatele *acțiunii*. *Drepturile preexistente* trebuie utilizate în aceleași scopuri și în aceleași condiții aplicabile drepturilor de utilizare a rezultatelor *acțiunii*, cu excepția cazului în care se prevede altfel în Condițiile Speciale.

Informațiile cu privire la titularul drepturilor de autor trebuie inserate atunci când rezultatul este divulgat de către Uniune. Informațiile privind drepturile de autor trebuie să aibă următoarea formă: „© – anul – numele titularului drepturilor de autor. Toate drepturile rezervate. Licență acordată Uniunii Europene cu respectarea anumitor condiții.”

În cazul în care beneficiarul acordă drepturi de utilizare Comisiei, acest lucru nu afectează obligațiile de confidențialitate care îi revin în temeiul articolului II.6 sau obligația care îi revine beneficiarului în temeiul articolului II.2.

ARTICOLUL II.10 – ATRIBUIREA CONTRACTELOR NECESARE PENTRU PUNEREA ÎN APLICARE A ACȚIUNII

II.10.1 În cazul în care pentru punerea în aplicare a *acțiunii*, beneficiarul trebuie să achiziționeze bunuri, lucrări sau servicii, beneficiarul poate să atribuie contractul în conformitate cu practicile sale de achiziție obișnuite, cu condiția atribuirii contractului

ofertei celei mai avantajoase din punct de vedere economic sau, după caz, ofertei cu cel mai mic preț. În acest demers, trebuie să evite eventualele *conflicte de interese*.

Beneficiarul trebuie să se asigure că atât Comisia, cât și Curtea de Conturi Europeană și Oficiul European de Luptă Antifraudă (OLAF) își pot exercita drepturile, în temeiul articolului II.27, și față de contractanții beneficiarului.

II.10.2 Beneficiarul care este o „autoritate contractantă” în sensul Directivei 2014/24/UE² sau o „entitate contractantă” în sensul Directivei 2014/25/UE³ trebuie să respecte normele naționale în vigoare în domeniul achizițiilor publice.

Beneficiarul trebuie să asigure că toate condițiile care i se aplică în temeiul articolelor II.4, II.5, II.6 și II.9 se aplică, de asemenea, contractanților.

II.10.3 Beneficiarul este singurul responsabil de executarea *acțiunii* și de respectarea contractului.

II.10.4. În cazul în care beneficiarul încalcă obligațiile care îi revin în temeiul articolului II.10.1, costurile aferente contractului vizat sunt considerate neeligibile în conformitate cu articolul II.19.2 literele (c), (d) și (e).

În cazul în care beneficiarul încalcă obligațiile care îi revin în temeiul articolului II.10.2, grantul poate fi redus în conformitate cu articolul II.25.4.

ARTICOLUL II.11 – SUBCONTRACTAREA SARCINILOR CARE FAC PARTE DIN ACȚIUNE

II.11.1 Beneficiarul poate subcontracta sarcinile care fac parte din *acțiune*. Dacă face acest lucru, beneficiarul trebuie să se asigure că, în plus față de condițiile prevăzute la articolul II.10, sunt respectate următoarele condiții:

- (a) subcontractarea nu acoperă sarcinile principale ale *acțiunii*;
- (b) recurgerea la subcontractare este justificată având în vedere natura *acțiunii* și ceea ce este necesar pentru punerea în aplicare a acesteia;
- (c) costurile estimate ale subcontractării pot fi identificate clar în bugetul estimat prezentat în Anexa II;
- (d) orice recurgere la subcontractare, în cazul în care nu este prevăzută în Anexa II, este comunicată de către beneficiar și aprobată de către Comisie. Comisia poate acorda aprobarea:
 - (i) înainte de a se recurge la subcontractare, în cazul în care beneficiarul solicită o modificare în conformitate cu articolul II.13 sau
 - (ii) după ce s-a recurs la subcontractare, atunci când subcontractarea:
 - se justifică mai ales în cazul raportului tehnic intermediar sau final menționat la articolele I.4.3 și I.4.4 și

² Directiva 2014/24/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 februarie 2014 privind achizițiile publice și de abrogare a Directivei 2004/18/CE.

³ Directiva 2014/25/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 februarie 2014 privind achizițiile efectuate de entitățile care își desfășoară activitatea în sectoarele apei, energiei, transporturilor și serviciilor poștale și de abrogare a Directivei 2004/17/CE.

- nu presupune modificări ale contractului care ar pune sub semnul întrebării decizia de atribuire a grantului sau care ar afecta tratamentul egal al solicitanților;
- (e) beneficiarul se asigură că cerințele care i se aplică în temeiul articolului II.8 se aplică, de asemenea, subcontractanților.

II.11.2 În cazul în care beneficiarul încalcă obligațiile care îi revin în temeiul articolului II.11.1 litera (a), (b), (c) sau (d), costurile aferente contractului vizat sunt considerate neeligibile în conformitate cu articolul II.19.2 litera (f).

În cazul în care beneficiarul încalcă obligația care îi revine în temeiul articolului II.11.1 litera (e), grantul poate fi redus în conformitate cu articolul II.25.4.

ARTICOLUL II.12 – SPRIJIN FINANCIAR PENTRU TERȚI

II.12.1 În cazul în care, în cadrul punerii în aplicare a *acțiunii*, beneficiarul trebuie să acorde sprijin financiar unor terți, acesta poate acorda sprijinul financiar în conformitate cu condițiile prevăzute în Anexa II. În temeiul acestor condiții, trebuie furnizate cel puțin următoarele informații:

- (a) valoarea maximă a sprijinului financiar. Această sumă nu poate depăși 60 000 EUR pentru fiecare terț, cu excepția cazului în care realizarea obiectivului *acțiunii*, astfel cum se prevede în Anexa I, nu ar fi altfel posibilă sau ar fi extrem de dificil de realizat;
- (b) criteriile de determinare a quantumului exact al sprijinului financiar;
- (c) diferitele tipuri de activități care pot beneficia de sprijin financiar, pe baza unei liste fixe;
- (d) persoanele sau categoriile de persoane care pot beneficia de sprijin financiar;
- (e) criteriile de acordare a sprijinului financiar.

II.12.2 Prin derogare de la articolul II.12.1, în cazul în care sprijinul financiar ia forma unui premiu, beneficiarul trebuie să acorde sprijinul financiar în cauză în conformitate cu condițiile prevăzute în Anexa II. În temeiul acestor condiții, trebuie furnizate cel puțin următoarele informații:

- (a) criteriile de eligibilitate și de atribuire;
- (b) valoarea premiului;
- (c) modalitățile de plată.

II.12.3 Beneficiarul trebuie să se asigure că toate condițiile care i se aplică în temeiul articolelor II.4, II.5, II.6, II.8, II.9 și II.27 sunt, de asemenea, aplicabile terților care beneficiază de sprijin financiar.

ARTICOLUL II.13 – MODIFICAREA CONTRACTULUI

II.13.1 Orice modificare a contractului trebuie făcută în scris.

II.13.2 Nicio modificare nu poate avea scopul sau efectul de a aduce schimbări contractului care ar pune sub semnul întrebării decizia de acordare a grantului sau care sunt contrare principiului egalității de tratament a solicitanților.

II.13.3 Orice cerere de modificare trebuie:

- (a) să fie justificată în mod corespunzător;

- (b) să fie însoțită de documente justificative adecvate și
- (c) să fie trimisă celeilalte părți în timp util, înainte de intrarea sa în vigoare și, în orice caz, cu o lună înainte de sfârșitul *perioadei de punere în aplicare*.

Litera (c) nu se aplică în cazurile justificate în mod corespunzător de către partea care solicită modificarea, cu condiția ca cealaltă parte să fie de acord.

II.13.4 În cazul unui grant de funcționare, perioada prevăzută la articolul I.2.2 nu poate fi prelungită prin modificări ale contractului.

II.13.5 Modificările intră în vigoare la data la care semnează ultima parte sau la data aprobării cererii de modificare.

Modificările produc efecte de la o dată convenită de către părți sau, dacă nu există o dată convenită, de la data la care intră în vigoare modificarea.

ARTICOLUL II.14 – CESIUNEA CREAŢELOR DE PLATĂ CĂTRE TERȚI

II.14.1 Beneficiarul nu poate să cesioneze terților cererile sale de plată adresate Comisiei, cu excepția cazului în care acest lucru a fost aprobat de Comisie pe baza unei cereri motivate prezentate în scris de către beneficiar.

În cazul în care Comisia nu acceptă cesiunea sau în cazul în care condițiile cesiunii nu sunt respectate, cesiunea nu produce efecte asupra Comisiei.

II.14.2 În nicio situație, cesiunea nu îl exonerează pe beneficiar de obligațiile pe care le are față de Comisie.

ARTICOLUL II.15 – FORȚĂ MAJORĂ

II.15.1 O parte care se confruntă cu un caz de *forță majoră* trebuie să trimită o *notificare formală* celeilalte părți fără întârziere, specificând natura situației sau a evenimentului, durata probabilă și efectele previzibile.

II.15.2 Părțile trebuie să ia măsurile necesare pentru a limita prejudiciul rezultat dintr-un caz de *forță majoră*. Acestea trebuie să facă tot ce le stă în putință pentru a relua punerea în aplicare a *acțiunii* cât mai curând posibil.

II.15.3 Partea care se confruntă cu un caz de *forță majoră* nu poate fi considerată responsabilă de încălcarea obligațiilor care îi revin în temeiul contractului în situația în care a fost împiedicată să le îndeplinească de cazul de *forță majoră*.

ARTICOLUL II.16 – SUSPENDAREA PUNERII ÎN APLICARE A ACȚIUNII

II.16.1 Suspendarea punerii în aplicare de către beneficiar

Beneficiarul poate suspenda punerea în aplicare a *acțiunii* sau a oricărei părți a acesteia dacă există circumstanțe extraordinare care fac realizarea acesteia imposibilă sau excesiv de dificilă, în special în caz de *forță majoră*.

Beneficiarul trebuie să informeze imediat Comisia, precizând:

- (a) motivele suspendării, inclusiv detalii cu privire la data sau perioada în care au survenit circumstanțele excepționale și
- (b) data anticipată a reluării.

De îndată ce împrejurările îi permit beneficiarului să reia punerea în aplicare a *acțiunii*, beneficiarul trebuie să informeze imediat Comisia și să prezinte o cerere de modificare a contractului, conform articolului II.16.3. Această obligație nu se aplică în cazul în care contractul este reziliat în conformitate cu articolul II.17.1 sau cu articolul II.17.2.1 litera (b) sau (c).

II.16.2 Suspendarea punerii în aplicare de către Comisie

II.16.2.1 Motivele suspendării

Comisia poate suspenda punerea în aplicare a *acțiunii* sau a oricărei părți a acesteia:

- (a) în cazul în care Comisia are dovezi că beneficiarul a săvârșit *nereguli, fraude sau încălcări ale obligațiilor* în procedura de atribuire sau în cursul punerii în aplicare a contractului;
- (b) în cazul în care Comisia are dovezi că beneficiarul a săvârșit *nereguli, fraude* sau grave *încălcări ale obligațiilor*, sistemice sau recurente, în cadrul altor granturi finanțate de Uniune sau de Comunitatea Europeană a Energiei Atomice („Euratom”) care au fost acordate beneficiarului în condiții similare, iar acele *nereguli, fraude sau încălcări ale obligațiilor* au un impact semnificativ asupra prezentului grant sau
- (c) în cazul în care Comisia bănuiește că beneficiarul a săvârșit *nereguli, fraude sau încălcări ale obligațiilor* în procedura de atribuire sau în cursul punerii în aplicare a contractului și trebuie să verifice dacă acestea au avut loc efectiv.

II.16.2.2 Procedura de suspendare

Etapa 1 Înainte de a suspenda punerea în aplicare a *acțiunii*, Comisia trebuie să îi trimită o *notificare formală* beneficiarului:

- (a) prin care să îl informeze cu privire la:
 - (i) intenția sa de a suspenda punerea în aplicare;
 - (ii) motivele suspendării;
 - (iii) condițiile necesare pentru reluarea punerii în aplicare în cazurile menționate la articolul II.16.2.1 literele (a) și (b) și
- (b) prin care să îl invite să prezinte observații în termen de 30 de zile calendaristice de la primirea *notificării formale*.

Etapa 2 În cazul în care Comisia nu primește observații sau decide să aplice procedura în pofida observațiilor primite, aceasta trebuie să îi trimită o *notificare formală* beneficiarului, prin care să îl informeze cu privire la:

- (a) suspendarea punerii în aplicare;
- (b) motivele suspendării; și
- (c) condițiile finale pentru reluarea punerii în aplicare în cazurile menționate la articolul II.16.2.1 literele (a) și (b) sau
- (d) data indicativă de finalizare a verificării necesare în cazul menționat la articolul II.16.2.1 litera (c).

Suspendarea produce efecte începând din ziua în care beneficiarul primește *notificarea formală* sau la o dată ulterioară specificată în *notificarea formală*.

În caz contrar, Comisia trebuie să îi trimită o *notificare formală* beneficiarului, prin care să îl informeze că nu continuă procedura de suspendare.

II.16.2.3 Reluarea punerii în aplicare

Pentru reluarea punerii în aplicare, beneficiarul trebuie să îndeplinească cât mai curând posibil condițiile notificate și trebuie să informeze Comisia cu privire la progresele realizate în acest sens.

În cazul în care condițiile pentru reluarea punerii în aplicare sunt îndeplinite sau verificările necesare au fost efectuate, Comisia trebuie să îi trimită o *notificare formală* beneficiarului:

- (a) prin care îl informează că s-au întrunit condițiile pentru ridicarea suspendării și
- (b) prin care să îi solicite acestuia să prezinte o cerere de modificare a contractului, conform articolului II.16.3. Această obligație nu se aplică în cazul în care contractul este reziliat în conformitate cu articolul II.17.1 sau cu articolul II.17.2.1 litera (b), (f) sau (g).

II.16.3 Efectele suspendării

În cazul în care punerea în aplicare a *acțiunii* poate fi reluată, iar contractul nu a fost reziliat, o modificare a contractului trebuie făcută în conformitate cu articolul II.13 pentru:

- (a) a stabili data de la care *acțiunea* va fi reluată;
- (b) a se prelungi durata *acțiunii* și
- (c) a aduce alte modificări necesare adaptării *acțiunii* la noua situație.

Suspendarea se revocă cu începere de la data reluării *acțiunii*, specificată în modificare. Această dată poate fi anterioară datei la care intră în vigoare modificarea.

Costurile suportate în perioada suspendării aferente punerii în aplicare a *acțiunii* suspendate sau a părții suspendate a *acțiunii* nu sunt rambursate sau acoperite din grant.

Suspendarea punerii în aplicare a *acțiunii* nu aduce atingere dreptului Comisiei de a rezilia contractul în conformitate cu articolul II.17.2, nici dreptului acesteia de a reduce grantul sau de a recupera sumele plătite în mod necuvenit, în conformitate cu articolele II.25.4 și II.26.

Niciuna dintre părți nu poate să ceară despăgubiri pentru daunele cauzate de suspendarea de către cealaltă parte.

ARTICOLUL II.17 – REZILIEREA CONTRACTULUI

II.17.1 Rezilierea contractului de către beneficiar

Beneficiarul poate să rezilieze contractul.

Beneficiarul trebuie să îi trimită Comisiei o *notificare formală* privind rezilierea, în care să precizeze:

- (a) motivele rezilierii și
- (b) data la care intră în vigoare rezilierea. Această dată trebuie stabilită după *notificarea formală*.

În cazul în care beneficiarul nu precizează motivele rezilierii contractului sau în cazul în care Comisia consideră că motivele nu justifică rezilierea, se consideră că contractul a fost reziliat în mod necorespunzător.

Rezilierea produce efecte începând de la data specificată în *notificarea formală*.

II.17.2 Rezilierea contractului de către Comisie

II.17.2.1 Motivele rezilierii

Comisia poate să rezilieze contractul dacă:

- (a) o schimbare a situației juridice, financiare, tehnice, organizaționale sau de proprietate a beneficiarului este susceptibilă să afecteze în mod substanțial punerea în aplicare a contractului sau să pună sub semnul întrebării decizia de acordare a grantului ori în cazul în care o schimbare referitoare la situațiile de excludere enumerate la articolul 136 din Regulamentul (UE) 2018/1046 pune sub semnul întrebării decizia de acordare a grantului;
- (b) beneficiarul, orice *persoană conexă* sau orice persoană fizică esențială pentru atribuire sau pentru punerea în aplicare a contractului a săvârșit grave *încălcări ale obligațiilor*, printre care punerea în aplicare necorespunzătoare a *acțiunii*, astfel cum se descrie în Anexa I;
- (c) punerea în aplicare a *acțiunii* este împiedicată sau suspendată ca urmare a unui caz de *forță majoră* sau a unor circumstanțe excepționale și:
 - (i) reluarea este imposibilă sau
 - (ii) modificările necesare ale contractului ar pune sub semnul întrebării decizia de acordare a grantului sau ar încălca principiul egalității de tratament a solicitanților;
- (d) beneficiarul ori o persoană fizică sau juridică care răspunde nelimitat pentru datoriile beneficiarului:
 - (i) este declarată în stare de faliment, face obiectul procedurilor de insolvență sau de lichidare, activele sale sunt administrate de un lichidator sau de o instanță, se află în stare de concordat preventiv, de suspendare a activității sau în orice altă situație similară care rezultă în urma unei proceduri similare prevăzute în dreptul Uniunii sau în dreptul intern;
 - (ii) nu își îndeplinește obligațiile cu privire la plata taxelor și impozitelor sau a contribuțiilor la asigurările sociale în conformitate cu legislația aplicabilă;
- (e) beneficiarul sau orice *persoană conexă* sau persoană fizică esențială pentru atribuire sau pentru punerea în aplicare a contractului se face vinovată de:
 - (i) o *abatere profesională gravă* dovedită prin orice mijloace;
 - (ii) *fraudă*;
 - (iii) *corupție*;
 - (iv) *conduită legată de o organizație infracțională*;
 - (v) *spălare de bani*;
 - (vi) *infracțiuni legate de terorism (inclusiv finanțarea terorismului)*;
 - (vii) *munca copiilor sau alte infracțiuni privind traficul de persoane*;
- (f) Comisia are dovezi că beneficiarul sau orice *persoană conexă* sau persoană fizică esențială pentru atribuire sau pentru punerea în aplicare a contractului a săvârșit *nereguli, fraude sau încălcări ale obligațiilor* în cadrul procedurii de atribuire sau în

punerea în aplicare a contractului, inclusiv în cazul în care beneficiarul ori *persoana conexă* sau persoana fizică respectivă a prezentat informații false sau nu a furnizat informațiile solicitate;

- (g) Comisia are dovezi că beneficiarul a săvârșit *nereguli, fraude* sau grave *încălcări ale obligațiilor*, sistemice sau recurente, în cadrul altor granturi acordate de Uniune sau de Euratom care au fost acordate beneficiarului în condiții similare, iar acele *nereguli, fraude* sau *încălcări ale obligațiilor* au un impact semnificativ asupra prezentului grant;
- (h) un beneficiar sau orice *persoană conexă* sau persoană fizică esențială pentru atribuire sau pentru punerea în aplicare a contractului a creat o entitate într-o altă jurisdicție, cu intenția de a eluda obligațiile fiscale, sociale sau alte obligații legale din jurisdicția în care își are sediul social, administrația centrală sau sediul principal al activității;
- (i) un beneficiar sau orice *persoană conexă* a fost creată cu intenția menționată la litera (h) sau
- (j) Comisia i-a trimis beneficiarului o *notificare formală*, solicitându-i să pună capăt participării entității sale afiliate, întrucât entitatea respectivă se află în una dintre situațiile prevăzute la literele (d)-(i), iar beneficiarul nu a solicitat o modificare prin care să se pună capăt participării entității și prin care sarcinile acesteia să fie realocate.

II.17.2.2 Procedura de reziliere

Etapa 1– Înainte de rezilierea contractului, Comisia trebuie să îi trimită o *notificare formală* beneficiarului:

- (a) prin care să îl informeze cu privire la:
 - (i) intenția sa de a rezilia contractul;
 - (ii) motivele rezilierii și
- (b) prin care să îi solicite ca, în termen de 45 de zile calendaristice de la primirea *notificării formale*:
 - (i) să prezinte observații și
 - (ii) în cazul articolului II.17.2.1 litera (b), să informeze Comisia cu privire la măsurile de asigurare a respectării obligațiilor care îi revin în temeiul contractului.

Etapa 2 – În cazul în care Comisia nu primește observații sau decide să aplice procedura în pofida observațiilor primite, aceasta îi va trimite o *notificare formală* beneficiarului, prin care îl va informa cu privire la reziliere și la data la care rezilierea produce efecte.

În caz contrar, Comisia trebuie să îi trimită o *notificare formală* beneficiarului, prin care să îl informeze că nu continuă procedura de reziliere.

Rezilierea produce efecte:

- (a) în cazurile de reziliere menționate la articolul II.17.2.1 literele (a), (b) și (d): la data precizată în *notificarea formală* de reziliere menționată la al doilea paragraf (și anume, în etapa 2 de mai sus);
- (b) în cazurile de reziliere menționate la articolul II.17.2.1 literele (c), (e)-(j): la o zi după ce beneficiarul primește *notificarea formală* de reziliere menționată la al doilea paragraf (și anume, în etapa 2 de mai sus).

II.17.3 Efectele rezilierii

În termen de 60 de zile calendaristice de la data la care intră în vigoare rezilierea, beneficiarul trebuie să prezinte o cerere de plată a soldului în conformitate cu articolul I.4.4.

În cazul în care Comisia nu primește cererea de plată a soldului până la termenul limită menționat mai sus, sunt rambursate sau acoperite de grant numai costurile sau contribuțiile care sunt incluse într-un raport periodic aprobat și, dacă este cazul, într-o declarație financiară aprobată.

În cazul în care contractul este reziliat de către Comisie din cauza faptului că beneficiarul nu și-a respectat obligația de a prezenta cererea de plată, beneficiarul nu mai poate prezenta nicio cerere de plată după reziliere. În acest caz, se aplică al doilea paragraf.

Comisia calculează valoarea finală a grantului, astfel cum se menționează la articolul II.25, și soldul, astfel cum se menționează la articolul I.4.5 pe baza rapoartelor prezentate. Trebuie luate în considerare numai activitățile efectuate înainte de data la care intră în vigoare rezilierea sau de data la care se încheie *perioada de punere în aplicare*, astfel cum se prevede la articolul I.2.2, oricare dintre aceste date survine mai întâi. Atunci când grantul ia forma rambursării costurilor suportate efectiv, astfel cum se prevede la articolul I.3.2 litera (a) punctul (i), sunt rambursate sau acoperite de grant numai costurile suportate înainte de intrarea în vigoare a rezilierii. Costurile aferente contractelor care urmează să fie executate doar după data rezilierii nu sunt luate în considerare și nu sunt rambursate sau acoperite de grant.

Comisia poate reduce grantul, în conformitate cu articolul II.25.4, în cazul:

- (a) rezilierii necorespunzătoare a contractului de către beneficiar, în sensul articolului II.17.1 sau
- (b) al rezilierii contractului de către Comisie pe baza unuia dintre motivele prevăzute la articolul II.17.2.1 literele (b) la (j).

Niciuna dintre părți nu poate solicita despăgubiri din cauza faptului că cealaltă parte a reziliat contractul.

După reziliere, obligațiile beneficiarului se aplică în continuare, în special cele prevăzute la articolele I.4, II.6, II.8, II.9, II.14 și II.27, precum și eventualele dispoziții suplimentare privind utilizarea rezultatelor, astfel cum sunt prevăzute în Condițiile Speciale.

ARTICOLUL II.18 – LEGISLAȚIA APLICABILĂ, SOLUȚIONAREA LITIGIILOR ȘI DECIZII CARE CONSTITUIE TITLU EXECUTORIU

II.18.1 Prezentul acord este reglementat de dreptul Uniunii aplicabil, completat, după caz, de legislația belgiană.

II.18.2 În temeiul articolului 272 din TFUE, Tribunalului Uniunii Europene sau, în apel, Curtea de Justiție a Uniunii Europene este unica instanță competentă să soluționeze orice litigiu dintre Uniune și oricare beneficiar cu privire la interpretarea, aplicarea sau validitatea prezentului acord, în cazul în care litigiul nu poate fi soluționat pe cale amiabilă.

II.18.3 În temeiul articolului 299 din TFUE, în scopul recuperării în sensul articolului II.26, Comisia poate adopta o decizie, care constituie titlu executoriu, de impunere a unor obligații pecuniare asupra persoanelor, altele decât statele.

O astfel de decizie poate fi atacată în fața Tribunalului Uniunii Europene, în conformitate cu articolul 263 din TFUE.

PARTEA B – DISPOZIȚII FINANCIARE

ARTICOLUL II.19 – COSTURI ELIGIBILE

II.19.1 Condiții de eligibilitate a costurilor

Costurile eligibile ale acțiunii sunt costurile care sunt suportate efectiv de beneficiar și care îndeplinesc următoarele criterii:

- (a) sunt suportate în *perioada de punere în aplicare*, cu excepția costurilor aferente cererii de plată a soldului și documentelor justificative corespunzătoare menționate la articolul I.4.4;
- (b) sunt indicate în bugetul estimativ. Bugetul estimativ este prevăzut în Anexa II;
- (c) sunt suportate în legătură cu *acțiunea*, astfel cum este aceasta descrisă în Anexa II, și sunt necesare pentru punerea în aplicare a acesteia;
- (d) au un caracter identificabil și verificabil și sunt, în special, înregistrate în evidențele contabile ale beneficiarului și stabilite în conformitate cu standardele contabile aplicabile țării în care este stabilit beneficiarul și în conformitate cu practicile obișnuite ale beneficiarului de contabilizare a costurilor;
- (e) respectă dispozițiile legislației aplicabile în domeniul fiscal și al asigurărilor sociale și
- (f) sunt rezonabile, justificate și respectă principiul bunei gestiuni financiare, în special în ceea ce privește economia și eficiența.

II.19.2 Costuri directe eligibile

Pentru a fi eligibile, *costurile directe ale acțiunii* trebuie să respecte condițiile de eligibilitate prevăzute la articolul II.19.1.

În special, următoarele categorii de costuri sunt *costuri directe* eligibile, cu condiția ca acestea să îndeplinească condițiile de eligibilitate prevăzute la articolul II.19.1, precum și următoarele condiții:

- (a) costurile cu personalul care lucrează în temeiul unui contract de muncă încheiat cu beneficiarul sau al unui act de numire echivalent și care este alocat *acțiunii*, cu condiția ca aceste costuri să fie în conformitate cu politica obișnuită a beneficiarului în materie de remunerare.

Costurile includ salariile efective, la care se adaugă contribuțiile la sistemul de securitate socială și alte costuri prevăzute de lege incluse în remunerație. Costurile pot include, de asemenea, remunerații suplimentare, inclusiv plăți în baza contractelor suplimentare, indiferent de natura contractelor respective, cu condiția ca acestea să fie plătite în mod consecvent ori de câte ori este necesar același tip de activitate sau de expertiză, independent de sursa de finanțare folosită.

Costurile privind persoanele fizice care lucrează cu beneficiarul în temeiul unui contract, altul decât un contract de muncă, sau pe care un terț le detașează contra cost la beneficiar pot fi, de asemenea, incluse în cheltuielile cu personalul, cu condiția să fie îndeplinite următoarele condiții:

- (i) persoana fizică lucrează în condiții similare celor în care lucrează un angajat (în special în ceea ce privește modul de organizare a muncii, sarcinile efectuate și sediul unde sunt efectuate);
 - (ii) rezultatul activității aparține beneficiarului (cu excepția cazului în care s-a convenit altfel în mod excepțional) și
 - (iii) costurile nu sunt în mod semnificativ diferite de cheltuielile cu personalul care îndeplinește sarcini similare în temeiul unui contract de muncă cu beneficiarul;
- (b) cheltuielile de transport și diurnă, cu condiția ca acestea să fie în conformitate cu practicile obișnuite ale beneficiarului privind cheltuielile de deplasare;
- (c) costurile de amortizare a echipamentelor sau a altor active (noi sau utilizate), astfel cum sunt înregistrate în situațiile contabile ale beneficiarului, cu condiția ca activele:
- (i) să fie amortizate în conformitate cu standardele contabile internaționale și cu practicile contabile obișnuite ale beneficiarului și
 - (ii) să fi fost achiziționate în conformitate cu articolul II.10.1, în cazul în care achiziția a avut loc în *perioada de punere în aplicare*.

Costurile de închiriere sau de leasing a echipamentelor sau altor active sunt, de asemenea, eligibile, cu condiția ca aceste costuri să nu depășească costurile de amortizare a echipamentelor sau a activelor similare și să excludă orice taxă de finanțare.

Numai acea parte din costurile de amortizare, de închiriere sau de leasing a echipamentelor aferente *perioadei de punere în aplicare* și ratei de utilizare efectivă în scopul *acțiunii* poate fi luată în considerare pentru stabilirea costurilor eligibile. Excepțional, costurile integrale ale achiziționării de echipamente pot fi eligibile în temeiul condițiilor speciale, în cazul în care acest lucru este justificat de natura *acțiunii* și de contextul utilizării echipamentului sau a activelor;

- (d) costurile materialelor consumabile și ale furniturilor, cu condiția ca acestea:
- (i) să fie achiziționate în conformitate cu articolul II.10.1 și
 - (ii) să fie direct alocate *acțiunii*;
- (e) costurile care rezultă direct din cerințele impuse prin acord (difuzarea de informații, evaluarea specifică a *acțiunii*, audituri, traduceri, reproducere), inclusiv costurile legate de garanțiile financiare solicitate, cu condiția ca serviciile respective să fie achiziționate în conformitate cu articolul II.10.1;
- (f) costurile ocazionate de *subcontracte* în sensul articolului II.11, dacă sunt întrunite condițiile prevăzute la articolul II.11.1 literele (a), (b), (c) și (d);
- (g) costurile sprijinului financiar pentru terți în sensul articolului II.12, dacă sunt întrunite condițiile prevăzute la articolul respectiv;
- (h) taxele, impozitele și cheltuielile plătite de beneficiar, în special taxa pe valoarea adăugată (TVA), cu condiția ca acestea să fie incluse în *costurile directe* eligibile, și cu excepția cazului în care există dispoziții contrare în acord.

II.19.3 Costuri indirecte eligibile

Pentru a fi eligibile, *costurile indirecte* ale *acțiunii* trebuie să reprezinte o cotă justă din cheltuielile indirecte generale ale beneficiarului și să îndeplinească condițiile de eligibilitate prevăzute la articolul II.19.1.

Cu excepția cazului în care se prevede altfel la articolul I.3.2, *costurile indirecte* eligibile trebuie declarate pe baza unei rate forfetare de 7 % din *costurile directe* totale eligibile.

II.19.4 Costuri neeligibile

În plus față de orice alte costuri care nu îndeplinesc condițiile prevăzute la articolul II.19.1, următoarele costuri nu sunt considerate eligibile:

- (a) rentabilitatea capitalului și dividendele plătite de către beneficiar;
- (b) datorii și costuri de serviciu ale datoriei;
- (c) provizioane pentru pierderi sau datorii;
- (d) dobânzi datorate;
- (e) creanțe incerte;
- (f) pierderi din diferențe de curs valutar;
- (g) costuri aferente viramentelor efectuate de Comisie și percepute de banca beneficiarului;
- (h) costuri declarate de beneficiar în cadrul unei alte *acțiuni* care primește un grant finanțat de bugetul Uniunii. Aceste granturi includ granturile acordate de un stat membru și finanțate din bugetul Uniunii și granturile acordate de alte organisme decât Comisia în vederea executării bugetului Uniunii. În special, dacă beneficiarul primește un grant de funcționare finanțat de la bugetul UE sau Euratom, acesta nu poate să declare *costurile indirecte* pentru perioada (perioadele) vizată (vizate) de grantul de funcționare, cu excepția cazului în care poate să demonstreze că grantul de funcționare nu acoperă niciun cost al *acțiunii*;
- (i) contribuțiile în natură din partea terților;
- (j) cheltuielile excesive sau nechibzuite;
- (k) taxa pe valoarea adăugată deductibilă.

ARTICOLUL II.20 – CARACTERUL IDENTIFICABIL ȘI VERIFICABIL AL SUMELOR DECLARATE

II.20.1 Declararea costurilor și a contribuțiilor

Beneficiarul trebuie să declare drept costuri eligibile sau drept contribuție solicitată:

- (a) pentru costurile efective: costurile pe care le-a suportat efectiv pentru *acțiune*;
- (b) pentru costurile unitare sau contribuțiile unitare: suma obținută prin înmulțirea valorii per unitate, specificată la articolul I.3.2 litera (a) punctul (ii) sau la articolul I.3.2 litera (b), cu numărul efectiv de unități utilizate sau produse;
- (c) pentru costurile pe bază de sumă forfetară sau contribuțiile pe bază de sumă forfetară: suma totală menționată la articolul I.3.2 litera (a) punctul (iii) sau la articolul I.3.2

litera (c), în cazul în care sarcinile sau partea din *acțiune* corespunzătoare, astfel cum sunt descrise în Anexa I, au fost puse în aplicare în mod adecvat;

- (d) pentru costurile pe bază de rată forfetară sau contribuțiile pe bază de rată forfetară: suma obținută prin aplicarea ratei forfetare prevăzute la articolul I.3.2 litera (a) punctul (iv) sau la articolul I.3.2 litera (d);
- (e) pentru finanțarea care nu este legată de costuri: suma globală menționată la articolul I.3.2 litera (e), în cazul în care rezultatele sau condițiile corespunzătoare descrise în Anexa II au fost atinse sau îndeplinite în mod adecvat;
- (f) pentru costurile unitare declarate pe baza practicilor obișnuite ale beneficiarului de contabilizare a costurilor: suma obținută prin înmulțirea valorii per unitate, calculată în conformitate cu practicile obișnuite ale beneficiarului de contabilizare a costurilor, cu numărul efectiv de unități utilizate sau produse;
- (g) pentru costurile pe bază de sumă forfetară declarate pe baza practicilor obișnuite ale beneficiarului de contabilizare a costurilor: suma totală calculată în conformitate cu practicile sale obișnuite de contabilizare a costurilor, dacă sarcinile sau partea din *acțiune* corespunzătoare au fost puse în aplicare în mod adecvat;
- (h) pentru costurile pe bază de rată forfetară declarate pe baza practicilor obișnuite ale beneficiarului de contabilizare a costurilor: suma obținută prin aplicarea ratei forfetare calculate în conformitate cu practicile obișnuite ale beneficiarului de contabilizare a costurilor.

În cazul formelor de grant menționate la literele (b), (c), (d), (f), (g) și (h), cuantumurile declarate trebuie să respecte condițiile specificate la articolul II.19.1 literele (a) și (b).

II.20.2 Evidențe și alte documente justificative pentru costurile și contribuțiile declarate

Beneficiarul trebuie să furnizeze următoarele elemente, în cazul în care i se solicită acest lucru în contextul controalelor sau al auditurilor descrise la articolul II.27:

- (a) pentru costurile efective: documente justificative adecvate care să ateste costurile declarate, cum ar fi contracte, facturi și evidențe contabile.
În plus, procedurile contabile și procedurile de control intern obișnuite ale beneficiarului trebuie să permită reconcilierea directă a sumelor declarate cu sumele înregistrate în evidențele sale contabile, precum și cu sumele indicate în documentele justificative;
- (b) pentru costurile unitare sau contribuțiile unitare: documente justificative adecvate care să ateste numărul de unități declarat.
Beneficiarul nu trebuie să identifice costurile eligibile efective acoperite sau să prezinte documente justificative, de exemplu evidențe contabile, pentru a atesta suma declarată per unitate;

- (c) pentru costurile pe bază de sumă forfetară sau contribuțiile pe bază de sumă forfetară: documente justificative adecvate care să ateste că *acțiunea* a fost pusă în aplicare în mod adecvat.
Beneficiarul nu trebuie să identifice costurile eligibile efective acoperite sau să prezinte documente justificative, de exemplu evidențe contabile, pentru a atesta suma declarată ca sumă forfetară;
- (d) pentru costurile pe bază de rată forfetară sau contribuțiile pe bază de rată forfetară: documente justificative adecvate care să ateste costurile eligibile sau contribuția solicitată la care se aplică rata forfetară.
Beneficiarul nu trebuie să identifice costurile eligibile efective acoperite sau să prezinte documente justificative, de exemplu evidențe contabile, pentru rata forfetară aplicată;
- (e) pentru finanțarea care nu este legată de costuri: documente justificative adecvate care să ateste că *acțiunea* a fost pusă în aplicare în mod adecvat.
Beneficiarul nu trebuie să identifice costurile eligibile efective acoperite sau să furnizeze documente justificative, cum ar fi ,de exemplu, evidențe contabile, care să ateste suma declarată ca finanțare care nu este legată de costuri;
- (f) pentru costurile unitare declarate pe baza practicilor obișnuite ale beneficiarului de contabilizare a costurilor: documente justificative adecvate care să ateste numărul de unități declarat;
- (g) pentru costurile pe bază de sumă forfetară declarate pe baza practicilor obișnuite ale beneficiarului de contabilizare a costurilor: documente justificative adecvate care să ateste că *acțiunea* a fost pusă în aplicare în mod adecvat;
- (h) pentru costurile pe bază de rată forfetară declarate pe baza practicilor obișnuite ale beneficiarului de contabilizare a costurilor: documente justificative adecvate care să ateste costurile eligibile la care se aplică rata forfetară.

II.20.3 Condiții pentru stabilirea conformității practicilor de contabilizare a costurilor

II.20.3.1 În cazul articolului II.20.2 literele (f), (g) și (h), beneficiarul nu trebuie să identifice costurile eligibile efective acoperite, însă acesta trebuie să se asigure că practicile de contabilizare a costurilor utilizate în scopul declarării costurilor eligibile respectă următoarele condiții:

- (a) practicile de contabilizare a costurilor utilizate sunt practicile sale obișnuite de contabilizare a costurilor și sunt aplicate în mod coerent, pe baza unor criterii obiective, independent de sursa de finanțare;
- (b) costurile declarate pot fi reconciliate direct cu sumele înregistrate în evidențele sale contabile generale și
- (c) categoriile de costuri utilizate pentru stabilirea costurilor declarate nu includ niciun fel de costuri neeligibile sau costuri acoperite de alte forme de grant, astfel cum se prevede la articolul I.3.2.

II.20.3.2 În cazul în care se prevede astfel în condițiile speciale, beneficiarul poate înainta Comisiei o cerere prin care să solicite evaluarea conformității practicilor sale obișnuite de contabilizare a costurilor. În cazul în care condițiile speciale prevăd acest lucru, cererea trebuie să fie însoțită de un certificat privind conformitatea practicilor de contabilizare a costurilor („certificat privind conformitatea practicilor de contabilizare a costurilor”).

Certificatul privind conformitatea practicilor de contabilizare a costurilor trebuie să fie:

- (a) emis de un auditor autorizat sau, în cazul în care beneficiarul este un organism public, de un funcționar public competent și independent și
- (b) întocmit în conformitate cu Anexa VII.

Certificatul trebuie să ateste faptul că practicile de contabilizare a costurilor utilizate de beneficiar în scopul de a declara costurile eligibile respectă condițiile prevăzute la articolul II.20.3.1 și condițiile suplimentare care pot fi prevăzute în condițiile speciale.

II.20.3.3 În cazul în care Comisia a confirmat că practicile obișnuite de contabilizare a costurilor folosite de beneficiar sunt conforme, costurile declarate în aplicarea acestor practici nu pot fi contestate *ex post* atunci când:

- (a) practicile utilizate efectiv corespund celor aprobate de Comisie și
- (b) beneficiarul nu a ascuns nicio informație în scopul aprobării practicilor sale de contabilizare a costurilor.

ARTICOLUL II.21 – ELIGIBILITATEA COSTURILOR SUPORTATE DE ENTITĂȚILE AFILIATE BENEFICIARULUI

În cazul în care condițiile speciale conțin o dispoziție referitoare la entitățile afiliate beneficiarului, costurile suportate de o astfel de entitate sunt eligibile, dacă:

- (a) îndeplinesc aceleași condiții de la articolele II.19 și II.20, astfel cum se aplică beneficiarului și
- (b) beneficiarul se asigură că toate condițiile care i se aplică în temeiul articolelor II.4, II.5, II.6, II.8, II.10, II.11 și II.27 se aplică, de asemenea, entității.

ARTICOLUL II.22 – TRANSFERURI BUGETARE

Beneficiarul poate ajusta bugetul estimativ prevăzut în Anexa II prin transferuri între diferite categorii bugetare, dacă *acțiunea* este pusă în aplicare conform descrierii din Anexa II. Această ajustare nu necesită o modificare a contractului, astfel cum se prevede la articolul II.13.

Cu toate acestea, beneficiarul nu poate să adauge costuri aferente *subcontractelor* care nu sunt prevăzute în Anexa 1, cu excepția cazului în care respectivele *subcontracte* suplimentare sunt aprobate de Comisie în conformitate cu articolul II.11.1 litera (d).

Primele două paragrafe nu se aplică în cazul sumelor care, în conformitate cu articolul I.3.2 litera (a) punctul (iii) sau litera (c), iau forma sumelor forfetare sau care, în conformitate cu articolul I.3.2 litera (e), iau forma finanțării care nu este legată de costuri.

ARTICOLUL II.23 – NERESPECTAREA OBLIGAȚIILOR DE RAPORTARE

Comisia poate rezilia contractul în conformitate cu articolul II.17.2.1 litera (b) și poate reduce grantul în conformitate cu articolul II.25.4, în cazul în care beneficiarul:

- (a) nu a depus o cerere de plată intermediară sau de plată a soldului însoțită de documentele menționate la articolul I.4.3 sau I.4.4 în termen de 60 de zile calendaristice de la sfârșitul perioadei de raportare corespunzătoare și
- (b) nu a depus o astfel de cerere nici în termen de 60 de zile calendaristice de la primirea unei atenționări scrise din partea Comisiei.

ARTICOLUL II.24 – SUSPENDAREA PLĂȚILOR ȘI TERMENUL DE PLATĂ

II.24.1 Suspendarea plăților

II.24.1.1 Motivele suspendării

Comisia poate, în orice moment pe parcursul punerii în aplicare a contractului, să suspende plățile de prefinanțare, plățile intermediare sau plata soldului:

- (a) în cazul în care Comisia are dovezi că beneficiarul a săvârșit *nereguli, fraude sau încălcări ale obligațiilor* în procedura de atribuire sau în cursul punerii în aplicare a contractului;
- (b) în cazul în care Comisia are dovezi că beneficiarul a săvârșit erori, *nereguli, fraude* sau grave *încălcări ale obligațiilor*, sistemice sau recurente, în cadrul altor granturi finanțate de Uniune sau de Comunitatea Europeană a Energiei Atomice („Euratom”) care au fost acordate beneficiarului în condiții similare, iar acele *nereguli, fraude* sau *încălcări ale obligațiilor* au un impact semnificativ asupra prezentului grant sau
- (c) în cazul în care Comisia bănuiește că beneficiarul se face vinovat de *erori substanțiale, nereguli, fraude* sau *încălcări ale obligațiilor* în cursul procedurii de atribuire sau în cursul punerii în aplicare a contractului și trebuie să verifice dacă acestea au avut loc efectiv.

II.24.1.2 Procedura de suspendare

Etapa 1 – Înainte de a suspenda plățile, Comisia trebuie să îi trimită o *notificare formală* beneficiarului:

- (a) prin care să îl informeze cu privire la:
 - (i) intenția sa de a suspenda plățile;
 - (ii) motivele suspendării;
 - (iii) în cazurile menționate la articolul II.24.1.1 literele (a) și (b), condițiile care trebuie să fie îndeplinite pentru reluarea plăților și
- (b) prin care să îl invite să prezinte observații în termen de 30 de zile calendaristice de la primirea *notificării formale*.

Etapa 2 – În cazul în care Comisia nu primește observații sau decide să aplice procedura în pofida observațiilor primite, aceasta trebuie să îi trimită o *notificare formală* beneficiarului, prin care să îl informeze cu privire la:

- (a) suspendarea plăților;
- (b) motivele suspendării;

- (c) condițiile finale pentru reluarea plăților în cazurile menționate la articolul II.24.1.1 literele (a) și (b);
- (d) data indicativă de finalizare a verificării necesare în cazul menționat la articolul II.24.1.1 litera (c).

Suspendarea intră în vigoare la data la care Comisia trimite *notificarea formală* privind suspendarea (etapa 2).

În caz contrar, Comisia trebuie să îi trimită o *notificare formală* beneficiarului, prin care să îl informeze că nu continuă procedura de suspendare.

II.24.1.3 Efectele suspendării

În perioada de suspendare a plăților, beneficiarul nu are dreptul să prezinte cereri de plată și documente justificative în conformitate cu articolele I.4.2, I.4.3 și I.4.4.

Cererile de plată și documentele justificative corespunzătoare pot fi transmise de îndată ce este posibil după reluarea plăților sau pot fi incluse în prima cerere de plată datorată în urma reluării plăților în conformitate cu calendarul prevăzut la articolul I.4.1.

Suspendarea plăților nu aduce atingere dreptului beneficiarului de a suspenda punerea în aplicare a *acțiunii* în conformitate cu articolul II.16.1 sau de a rezilia contractul în conformitate cu articolul II.17.1.

II.24.1.4 Reluarea plăților

Pentru reluarea plăților de către Comisie, beneficiarul trebuie să îndeplinească cât mai curând posibil condițiile notificate și trebuie să informeze Comisia cu privire la progresele realizate în acest sens.

În cazul în care sunt întrunite condițiile pentru reluarea plăților, suspendarea va fi revocată. Comisia îi va trimite o *notificare formală* beneficiarului pentru a-l informa asupra acestui aspect.

II.24.2 Suspendarea termenului de plată

II.24.2.1 Comisia poate suspenda în orice moment termenul de plată prevăzut la articolele I.4.2, I.4.3 și I.4.5 în cazul în care o cerere de plată nu poate fi aprobată din cauza faptului că:

- (a) nu este conformă cu dispozițiile contractului;
- (b) nu au fost prezentate documentele justificative adecvate sau
- (c) există îndoieli cu privire la eligibilitatea costurilor declarate în declarațiile financiare și sunt necesare controale, verificări, audituri sau investigații suplimentare.

II.24.2.2 Comisia trebuie să trimită o *notificare formală* beneficiarului pentru a-l informa cu privire la:

- (a) suspendare și

(b) motivele suspendării.

Suspendarea intră în vigoare la data la care Comisia trimite *notificarea formală*.

II.24.2.3 În cazul în care condițiile de suspendare a termenului de plată nu mai sunt întrunite, suspendarea va fi revocată și termenul rămas reîncepe să curgă.

Dacă suspendarea depășește două luni, beneficiarul poate întreba Comisia dacă suspendarea se va menține.

Dacă termenul de plată a fost suspendat din cauza faptului că rapoartele tehnice sau declarațiile financiare nu sunt conforme cu contractul și dacă raportul revizuit sau declarația revizuită nu a fost prezentată sau, dacă a fost prezentată, a fost respinsă, Comisia poate rezilia contractul în conformitate cu articolul II.17.2.1 litera (b) și poate reduce grantul, astfel cum se prevede la articolul II.25.4.

ARTICOLUL II.25 – CALCULAREA VALORII FINALE A GRANTULUI

Valoarea finală a grantului depinde de gradul de punere în aplicare a *acțiunii* în conformitate cu dispozițiile contractului.

Valoarea finală a grantului se calculează de către Comisie în momentul plății soldului. Calculul cuprinde următoarele etape:

Etapa 1 – Aplicarea ratei de rambursare la costurile eligibile și adăugarea finanțării care nu este legată de costuri, a contribuțiilor unitare, a celor pe bază de rată forfetară și a celor pe bază de sumă forfetară

Etapa 2 – Limitarea sumei la *valoarea maximă a grantului*

Etapa 3 – Reducerea rezultată din regula de nonprofit

Etapa 4 – Reducerea rezultată din punerea în aplicare inadecvată sau din încălcarea altor obligații.

II.25.1 Etapa 1 – Aplicarea ratei de rambursare la costurile eligibile și adăugarea finanțării care nu este legată de costuri, a contribuțiilor unitare, a celor pe bază de rată forfetară și a celor pe bază de sumă forfetară

Această etapă se aplică după cum urmează:

- (a) dacă, în conformitate cu articolul I.3.2 litera (a) punctul (i), grantul ia forma rambursării costurilor eligibile suportate efectiv, rata de rambursare menționată la articolul respectiv se aplică la aceste costuri eligibile aprobate de Comisie pentru categoriile de costuri, beneficiarii și entitățile afiliate corespunzătoare;
- (b) dacă, în conformitate cu articolul I.3.2 litera (a) punctele (ii)-(v), grantul ia forma rambursării costurilor unitare eligibile, a costurilor pe bază de sumă forfetară sau a costurilor pe bază de rată forfetară, rata de rambursare menționată la articolul respectiv

se aplică la aceste costuri eligibile aprobate de Comisie pentru categoriile de costuri, beneficiarul și entitățile sale afiliate corespunzătoare.

Valoarea aferentă activității voluntarilor declarată drept costuri directe eligibile pentru beneficiarii și entitățile afiliate corespunzătoare trebuie să se limiteze la cea mai mică dintre următoarele valori:

- (i) sursele totale de finanțare, astfel cum sunt indicate în declarația financiară finală și astfel cum au fost acceptate de Comisie, înmulțite cu cincizeci la sută sau
 - (ii) valoarea activității voluntarilor indicată în bugetul estimativ prevăzut în Anexa II;
- (c) în cazul în care, în conformitate cu articolul I.3.2 litera (b), grantul ia forma unei contribuții unitare, contribuția unitară specificată la articolul respectiv se înmulțește cu numărul efectiv de unități aprobate de Comisie pentru beneficiar și pentru entitățile sale afiliate;
 - (d) în cazul în care, în conformitate cu articolul I.3.2 litera (c), grantul ia forma unei contribuții pe bază de sumă forfetară, Comisia aplică suma forfetară menționată la articolul respectiv pentru beneficiar și entitățile sale afiliate în cazul în care consideră că sarcinile sau partea din *acțiune* corespunzătoare au fost puse în aplicare în mod adecvat, în conformitate cu Anexa I;
 - (e) în cazul în care, în conformitate cu articolul I.3.2 litera (d), grantul ia forma unei contribuții pe bază de rată forfetară, rata forfetară menționată la articolul respectiv se aplică la costurile eligibile sau la contribuția aprobată de Comisie pentru beneficiar și entitățile sale afiliate;
 - (f) în cazul în care, în conformitate cu articolul I.3.2 litera (e), grantul ia forma finanțării care nu este legată de costuri, Comisia aplică suma prevăzută la articolul respectiv pentru beneficiarii și entitățile afiliate corespunzătoare în cazul în care constată că [s-au îndeplinit condițiile specificate în Anexa I] [și] [că s-au obținut rezultatele specificate în Anexa I].

În cazul în care articolul I.3.2 prevede o combinație de diferite forme de grant, sumele respective trebuie însumate.

II.25.2 Etapa 2 – Limitarea sumei la valoarea maximă a grantului

Suma totală plătită beneficiarului de către Comisie nu poate în niciun caz să depășească *valoarea maximă a grantului*.

Dacă suma obținută în urma etapei 1 este mai mare decât această valoare maximă, valoarea finală a grantului se va limita la valoarea maximă.

În cazul în care activitatea voluntarilor se declară ca parte a costurilor directe eligibile, valoarea finală a grantului se limitează la valoarea costurilor eligibile totale și a contribuțiilor aprobate de Comisie din care se scade valoarea activității voluntarilor aprobată de Comisie.

II.25.3 Etapa 3 – Reducerea rezultată din regula de nonprofit

Grantul nu poate să genereze un profit pentru beneficiar, cu excepția cazului în care se prevede altfel în condițiile speciale.

Profitul trebuie calculat după cum urmează:

- (a) se calculează excedentul veniturilor totale ale acțiunii în raport cu costurile eligibile totale ale acțiunii, după cum urmează:

{ veniturile acțiunii

minus

costurile eligibile totale și contribuțiile consolidate aprobate de Comisie, care corespund sumelor stabilite în conformitate cu Articolul II.25.1 }

Veniturile acțiunii se calculează după cum urmează:

{ veniturile generate de *acțiune* pentru beneficiar și entitățile sale afiliate care nu sunt organizații nonprofit

plus

suma obținută în urma etapelor 1 și 2 }

Veniturile generate de *acțiune* sunt veniturile consolidate constatate, generate sau confirmate pentru beneficiar și entitățile sale afiliate care nu sunt organizații nonprofit, la data la care este întocmită de către beneficiar cererea de plată a soldului.

Nu se consideră încasări următoarele:

- (i) contribuțiile în natură și contribuțiile financiare ale terților;
 - (ii) în cazul unui grant de funcționare, sumele pentru constituirea de rezerve.
- (b) Dacă suma calculată în temeiul literei (a) este pozitivă, aceasta va fi dedusă din suma calculată în urma etapelor 1 și 2, proporțional cu rata finală de rambursare a costurilor eligibile efective ale *acțiunii*, aprobate de Comisie pentru categoriile de costuri menționate la articolul I.3.2 litera (a) punctul (i).

II.25.4 Etapa 4 – Reducerea rezultată din punerea în aplicare inadecvată sau din încălcarea altor obligații

Comisia poate reduce *valoarea maximă a grantului*, în cazul în care *acțiunea* nu a fost pusă în aplicare în mod adecvat, conform descrierii din Anexa II (și anume, în cazul în care *acțiunea* nu a fost pusă în aplicare sau a fost pusă în aplicare inadecvat, parțial sau cu întârziere), sau în cazul în care o altă obligație prevăzută în acord nu a fost respectată.

Valoarea reducerii va fi proporțională cu gradul de punere în aplicare inadecvată a *acțiunii* sau cu gravitatea încălcării.

Înainte să reducă grantul, Comisia trebuie să îi trimită o *notificare formală* beneficiarului:

- (a) prin care să îl informeze cu privire la:
 - (i) intenția sa de a reduce *valoarea maximă a grantului*;
 - (ii) suma cu care are intenția de a reduce grantul;
 - (iii) motivele reducerii și

- (b) prin care să îl invite să prezinte observații în termen de 30 de zile calendaristice de la primirea *notificării formale*.

În cazul în care nu primește observații sau decide să aplice reducerea în pofida observațiilor primite, Comisia îi va trimite o *notificare formală* beneficiarului, prin care îl informează cu privire la decizia sa.

În cazul în care grantul este redus, Comisia trebuie să calculeze valoarea redusă a grantului prin deducerea sumei reducerii (calculată proporțional cu punerea în aplicare inadecvată a *acțiunii* sau cu gravitatea *încălțării obligațiilor*) din *valoarea maximă a grantului*.

Valoarea finală a grantului va fi cea mai mică dintre următoarele două:

- (a) suma obținută în urma etapelor 1-3 sau
- (b) valoarea redusă a grantului obținută în urma etapei 4.

ARTICOLUL II.26 – RECUPERARE

II.26.1 Recuperare

În cazul în care, conform contractului, o sumă trebuie recuperată, beneficiarul trebuie să ramburseze Comisiei suma în cauză.

Beneficiarul este responsabil de rambursarea oricărei sume plătite în mod necuvenit de către Comisie drept contribuție pentru acoperirea costurilor suportate de entitățile afiliate ale beneficiarului.

II.26.2 Procedura de recuperare

Înainte de recuperare, Comisia trebuie să îi trimită o *notificare formală* beneficiarului:

- (a) prin care să îl informeze cu privire la intenția sa de a recupera suma plătită în mod necuvenit;
- (b) în care indică suma datorată și motivele recuperării și
- (c) să îl invite pe beneficiar să prezinte observații într-un anumit termen.

În cazul în care nu au fost prezentate observații sau în cazul în care, în pofida observațiilor prezentate de beneficiar, Comisia decide să continue procedura de recuperare, Comisia poate confirma recuperarea trimițându-i beneficiarului o *notificare formală* care constă într-o notă de debit, specificând modalitățile și termenul de plată.

În cazul în care plata nu a fost efectuată până la data precizată în nota de debit, Comisia recuperează suma datorată:

- (a) prin compensarea acesteia, fără consimțământul prealabil al beneficiarului, cu orice sumă datorată beneficiarului de către Comisie sau de către o agenție executivă [din bugetul Uniunii sau al Comunității Europene a Energiei Atomice (Euratom)] („compensare”).

În circumstanțe excepționale, pentru a proteja interesele financiare ale Uniunii, Comisia poate efectua compensarea înainte de data scadenței.

O astfel de compensare poate fi atacată în fața Tribunalului Uniunii Europene, în conformitate cu articolul 263 din TFUE;

- (b) prin executarea garanției financiare în cazul în care se prevede astfel în conformitate cu articolul I.4.2 („executarea garanției financiare”);
- (c) prin introducerea de acțiuni în justiție în conformitate cu articolul II.18.2 sau cu condițiile speciale sau prin adoptarea unei decizii care constituie titlu executoriu în conformitate cu articolul II.18.3.

II.26.3 Penalități de întârziere

Dacă plata nu este efectuată până la data specificată în nota de debit, suma care trebuie recuperată va fi majorată cu dobânda penalizatoare la rata stabilită la articolul I.4.13, calculată din ziua următoare scadenței indicate în nota de debit și până, inclusiv, la data la care Comisia primește plata integrală a sumei.

Plățile parțiale trebuie, mai întâi, deduse din taxe și din dobânda penalizatoare și apoi din principal.

II.26.4 Comisioane bancare

Comisiunile bancare aferente procesului de recuperare trebuie suportate de beneficiar, cu excepția cazului în care se aplică Directiva 2007/64/CE⁴.

ARTICOLUL II.27 – CONTROALE, AUDITURI ȘI EVALUĂRI

II.27.1 Controale și audituri tehnice și financiare și evaluări intermediare și finale

Comisia poate, pe parcursul punerii în aplicare a *acțiunii* sau ulterior, să efectueze controale și audituri tehnice și financiare pentru a stabili dacă beneficiarul pune în aplicare *acțiunea* în mod adecvat și dacă respectă obligațiile care îi revin în temeiul contractului. De asemenea, aceasta poate verifica evidențele statutare ale beneficiarului în scopul evaluărilor periodice ale sumei forfetare, ale costurilor unitare sau ale sumelor pe bază de rate forfetare.

⁴ Directiva 2007/64/CE⁴ a Parlamentului European și a Consiliului din 13 noiembrie 2007 privind serviciile de plată în cadrul pieței interne, de modificare a Directivelor 97/7/CE, 2002/65/CE, 2005/60/CE și 2006/48/CE și de abrogare a Directivei 97/5/CE.

Informațiile și documentele furnizate în cadrul controalelor sau al auditurilor trebuie tratate în mod confidențial.

În plus, Comisia poate efectua o evaluare intermediară sau finală a impactului *acțiunii* în raport cu obiectivul programului în cauză al Uniunii.

Controalele, auditurile sau evaluările efectuate de către Comisie pot fi realizate fie direct de către personalul acesteia, fie de către orice alt organism extern autorizat în acest scop în numele Comisiei.

Comisia poate iniția astfel de controale, audituri sau evaluări în timpul punerii în aplicare a contractului și pentru o perioadă de cinci ani de la data plății soldului. Perioada este limitată la trei ani în cazul în care *valoarea maximă a grantului* nu depășește 60 000 EUR.

Procedurile de control, de audit sau de evaluare se consideră a fi inițiate la data primirii scrisorii de notificare în acest sens din partea Comisiei.

Dacă auditul vizează o entitate afiliată, beneficiarul trebuie să informeze respectiva entitate afiliată.

II.27.2 Obligația de păstrare a documentelor

Beneficiarul trebuie să păstreze toate documentele originale, în special evidențele contabile și fiscale, stocate pe orice suport adecvat, inclusiv originalele digitalizate în cazul în care acestea sunt autorizate de legislația lor națională și în condițiile prevăzute de aceasta, pentru o perioadă de cinci ani de la data plății soldului.

Perioada în care trebuie păstrate documentele este limitată la trei ani în cazul în care *valoarea maximă a grantului* nu depășește 60 000 EUR.

Perioadele prevăzute la primul și al doilea paragraf sunt mai mari în cazul în care sunt în curs de desfășurare audituri, căi de atac, litigii sau proceduri de recuperare a creanțelor cu privire la grant, inclusiv în cazurile prevăzute la articolul II.27.7. În astfel de cazuri, beneficiarul trebuie să păstreze documentele până când respectivele audituri, căi de atac, litigii sau proceduri de recuperare a creanțelor sunt închise.

II.27.3 Obligația de a furniza informații

Beneficiarul trebuie să furnizeze toate informațiile, inclusiv informații în format electronic, solicitate de Comisie sau de orice alt organism extern autorizat de Comisie.

În cazul în care beneficiarul nu îndeplinește obligația prevăzută la primul paragraf, Comisia poate să considere:

- (a) costurile care nu sunt justificate în mod suficient de informațiile furnizate de către beneficiar ca fiind neeligibile;
- (b) finanțarea care nu este legată de costuri, contribuțiile unitare, pe bază de sumă forfetară sau de rată forfetară care nu sunt justificate în mod suficient de informațiile furnizate de către beneficiar ca fiind necuvenite.

II.27.4 Vizite la fața locului

În cursul unei vizite la fața locului, beneficiarul trebuie să permită personalului Comisiei și personalului extern autorizat de către Comisie să aibă acces la amplasamentele și incintele în care s-a desfășurat *acțiunea*, precum și la toate informațiile necesare, inclusiv la informațiile în format electronic.

Beneficiarul trebuie să se asigure că informațiile sunt disponibile la momentul vizitei la fața locului și că informațiile solicitate sunt furnizate într-o formă adecvată.

În cazul în care beneficiarul refuză să acorde acces la amplasamente, incinte și informații, în conformitate cu primul și al doilea paragraf, Comisia poate să considere:

- (a) costurile care nu sunt justificate în mod suficient de informațiile furnizate de către beneficiar ca fiind neeligibile;
- (b) finanțarea care nu este legată de costuri, contribuțiile unitare, pe bază de sumă forfetară sau de rată forfetară care nu sunt justificate în mod suficient de informațiile furnizate de către beneficiar ca fiind necuvenite.

II.27.5 Procedura contradictorie de audit

Pe baza constatărilor din cursul unui audit, trebuie întocmit un raport provizoriu („proiect de raport de audit”). Acesta trebuie trimis de Comisie sau de reprezentantul autorizat al acesteia beneficiarului, care are la dispoziție 30 de zile calendaristice de la data primirii proiectului de raport pentru a prezenta observații. Raportul final („raportul final de audit”) trebuie trimis beneficiarului în termen de 60 de zile calendaristice de la expirarea termenului de prezentare a observațiilor.

II.27.6 Efectele constatărilor de audit

Pe baza constatărilor finale de audit, Comisia poate lua măsurile pe care le consideră necesare, inclusiv recuperarea integrală sau parțială a plăților realizate de aceasta, în conformitate cu articolul II.26.

În cazul constatărilor finale de audit stabilite după plata soldului, suma care trebuie recuperată corespunde diferenței dintre valoarea finală revizuită a grantului, stabilită în conformitate cu articolul II.25, și suma totală plătită beneficiarului în temeiul contractului pentru punerea în aplicare a *acțiunii*.

II.27.7 Corectarea erorilor, a neregulilor, fraudelor sau încălcărilor obligațiilor, sistemice sau recurente

II.27.7.1 Comisia poate să extindă constatările de audit de la alte granturi la prezentul grant dacă:

- (a) se constată că beneficiarul a săvârșit *nereguli, fraude sau încălcări ale obligațiilor*, sistemice sau recurente, în cadrul altor granturi ale UE sau Euratom care au fost acordate în condiții similare, iar acele *nereguli, fraude sau încălcări ale obligațiilor* au un impact semnificativ asupra prezentului grant și

- (b) constatările finale de audit sunt trimise beneficiarului prin intermediul unei *notificări formale*, alături de lista granturilor afectate de constatările respective în perioada menționată la articolul II.27.1.

Extinderea constatărilor poate să conducă la:

- (a) respingerea costurilor, pe motiv că sunt neeligibile;
- (b) reducerea grantului, astfel cum se prevede la articolul II.25.4;
- (c) recuperarea sumelor plătite în mod necuvenit, astfel cum se prevede la articolul II.26;
- (d) suspendarea plăților, astfel cum se prevede la articolul II.24.1;
- (e) suspendarea punerii în aplicare a *acțiunii*, astfel cum se prevede la articolul II.16.2;
- (f) rezilierea contractului, astfel cum se prevede la articolul II.17.2.

II.27.7.2 Comisia trebuie să trimită beneficiarului o *notificare formală* prin care îl informează cu privire la nereguli, *fraude* sau *încălțări ale obligațiilor*, sistemice sau recurente, precum și cu privire la intenția sa de a extinde constatările de audit, alături de lista granturilor afectate.

- (a) În cazul în care constatările vizează eligibilitatea costurilor, procedura este următoarea:

Etapa 1 – Notificarea formală trebuie să includă:

- (i) o invitație de prezentare a observațiilor cu privire la lista granturilor afectate de constatări;
- (ii) o solicitare de depunere a declarațiilor financiare revizuite pentru toate granturile afectate;
- (iii) atunci când este posibil, rata corecției pentru extrapolare stabilită de Comisie pentru calcularea sumelor care urmează să fie respinse pe baza erorilor, a *neregulilor*, a *fraudei* sau a *încălțării obligațiilor*, sistemice sau recurente, dacă beneficiarul:
 - consideră că depunerea declarațiilor financiare revizuite nu este posibilă sau realizabilă sau
 - nu va depune declarații financiare revizuite.

Etapa 2 – Beneficiarul are la dispoziție 60 de zile calendaristice de la data la care primește *notificarea formală* pentru a-și prezenta observațiile și declarațiile financiare revizuite sau pentru a propune o metodă alternativă de corecție justificată în mod corespunzător. Această perioadă poate fi extinsă de către Comisie în cazuri justificate.

Etapa 3 – În cazul în care beneficiarul depune declarațiile financiare revizuite care țin seama de constatări, Comisia va stabili suma care trebuie corectată pe baza declarațiilor revizuite respective.

În cazul în care beneficiarul propune o metodă alternativă de corecție, iar Comisia o acceptă, Comisia trebuie să îi trimită o *notificare formală* beneficiarului, prin care să îl informeze cu privire la:

- (i) faptul că acceptă metoda alternativă;

- (ii) costurile eligibile revizuite stabilite prin aplicarea acestei metode.

Altfel, Comisia trebuie să îi trimită o *notificare formală* beneficiarului pentru a-l informa cu privire la:

- (i) faptul că nu acceptă observațiile sau metoda alternativă propusă;
- (ii) costurile eligibile revizuite stabilite prin aplicarea metodei extrapolării, notificată inițial beneficiarului.

Dacă *neregulile, fraudele sau încălcările obligațiilor*, sistemice sau recurente, se constată după plata soldului, suma care urmează să fie recuperată corespunde diferenței dintre:

- (i) valoarea finală revizuită a grantului, stabilită în conformitate cu articolul II.25 pe baza costurilor eligibile revizuite declarate de beneficiar și aprobate de Comisie sau pe baza costurilor eligibile revizuite după extrapolare și
- (ii) suma totală plătită beneficiarului în temeiul contractului pentru punerea în aplicare a *acțiunii*.

- (b) În cazul în care constatările se referă la punerea în aplicare inadecvată sau la încălcarea unei alte obligații, procedura este următoarea:

Etapa 1 – *Notificarea formală* trebuie să includă:

- (i) o invitație adresată beneficiarului de prezentare a observațiilor cu privire la lista granturilor afectate de constatările respective și
- (ii) rata de corecție forfetară pe care Comisia intenționează să o aplice la *valoarea maximă a grantului* sau la o parte din acesta, în conformitate cu principiul proporționalității.

Etapa 2 – Beneficiarul are la dispoziție 60 de zile calendaristice de la data la care primește *notificarea formală* pentru a-și prezenta observațiile sau pentru a propune o rată forfetară alternativă justificată în mod corespunzător.

Etapa 3 – În cazul în care Comisia acceptă rata forfetară alternativă propusă de beneficiar, Comisia trebuie să îi trimită o *notificare formală* beneficiarului, prin care să îl informeze cu privire la:

- (i) faptul că acceptă rata forfetară alternativă;
- (ii) valoarea corectată a grantului prin aplicarea acestei rate forfetare.

Altfel, Comisia trebuie să îi trimită o *notificare formală* beneficiarului pentru a-l informa cu privire la:

- (i) faptul că nu acceptă observațiile sau rata forfetară alternativă propusă;
- (ii) valoarea corectată a grantului prin aplicarea ratei forfetare notificate inițial beneficiarului.

Dacă *neregulile, fraudele sau încălcările obligațiilor*, sistemice sau recurente, se constată după plata soldului, suma care urmează să fie recuperată corespunde diferenței dintre:

- (i) valoarea finală revizuită a grantului după corecția pe bază de rată forfetară și

- (ii) suma totală plătită beneficiarului în temeiul contractului pentru punerea în aplicare a *acțiunii*.

II.27.8 Drepturile OLAF

Oficiul European de Luptă Antifraudă (OLAF) dispune de aceleași drepturi precum Comisia, în special dreptul de acces, în scopul controalelor și investigațiilor.

În temeiul Regulamentului (Euratom, CE) nr. 2185/96 al Consiliului⁵ și al Regulamentului (UE, Euratom) nr. 883/2013⁶, OLAF poate efectua, de asemenea, controale și inspecții la fața locului în conformitate cu procedurile stabilite de legislația Uniunii pentru protecția intereselor financiare ale Uniunii împotriva *fraudei* și a altor *nereguli*.

Atunci când este cazul, în urma constatărilor OLAF, este posibil ca sumele să fie recuperate de către Comisie de la beneficiar.

Mai mult, constatările unei investigații a OLAF pot să conducă la urmărire penală în temeiul legislației naționale.

II.27.9 Drepturile Curții de Conturi Europene și ale EPPO

Curtea de Conturi Europeană și Parchetul European („EPPO”) instituit prin Regulamentul (UE) 2017/1939 al Consiliului au aceleași drepturi ca și Comisia, în special dreptul de acces în scopul efectuării de verificări, audituri și investigații.

⁵ Regulamentul (Euratom, CE) nr. 2185/96 al Consiliului din 11 noiembrie 1996 privind controalele și inspecțiile la fața locului efectuate de Comisie în scopul protejării intereselor financiare ale Comunităților Europene împotriva fraudei și a altor abateri.

⁶ Regulamentul (UE, Euratom) nr. 883/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 septembrie 2013 privind investigațiile efectuate de Oficiul European Antifraudă (OLAF).